

Notitie Interviews GGD Haaglanden

van	Jan Nekkers	Futureconsult
aan	Manon van Beuningen Laura van Herpen René Remeeus	GGD Haaglanden
datum	09 09 2024	

Disclaimer

In de periode van eind juli, augustus en begin september 2024 zijn door Futureconsult 23 interviews afgenomen bij partners van de GGD Haaglanden.

De afgenomen interviews geven vooral de percepties van de respondenten weer. Die percepties zijn gekleurd door persoonlijke voorkeuren en persoonlijke ervaringen van de respondenten, maar ook door organisationele (en politieke) belangen. Tijdens de interviews is niet getracht die percepties op feiten te controleren.

Voor de bevindingen die hieronder zijn weergegeven, geldt hetzelfde. Het betreft hier mijn perceptie van de percepties van de respondenten. Ik heb geprobeerd als ware 'door mijn oogharen' naar het geheel van de interviews te kijken en te bezien wat daarin de 'rode draden' zijn. Maar het is goed zich te realiseren dat een andere 'objectieve buitenstaander' wellicht andere observaties zal doen.

Daarom verdient het aanbeveling de verzamelde interviews ook zelf op hun merites te beoordelen en daarover zelf een oordeel te vellen of zelf conclusies te trekken.

Belangrijkste bevindingen

- Bij stakeholders is grote bereidheid om zich te laten interviewen, bij ambtenaren gemeentes is die bereidheid minder
- De contacten tussen respondenten en GGD zijn vooral relationeel en persoonlijk. De waardering hangt af van de persoon van de GGD-medewerker. Over het algemeen vindt men de GGD toegankelijk en bereidwillig om mee te denken. Afgezien daarvan is de GGD, vooral sinds Covid een 'sterk merk' dat ook 'staat' los van de persoonlijke invulling van de medewerkers.

[Typ hier]

- Van de vijf ambities zijn ambitie 1 en ambitie 4 meer ‘politiek’ dan de overige ambities. Deze meer ‘politieke’ ambities passen bij een publieke organisatie. Immers, wat de publieke taak van de organisatie is, wordt – los van de wettelijk omschreven taakstelling – ook bepaald door inzichten in de maatschappelijke omgeving.
- Algemeen: de respondenten vonden de vijf ambities goed passen bij de GGD Haaglanden en konden zich daar ook goed in vinden. Geen van de respondenten vond dat er ambities ontbraken of dat nieuwe ambities moesten worden toegevoegd. Wel verschilt per ambitie de zichtbaarheid en voortgang.
- Ambitie 1: ‘voorvechter gelijke kansen op goede gezondheid’ is een belangrijke ambitie voor de GGD. Deze ambitie vereist een andere manier van werken: integraal met andere niet-medische partners, netwerkvorming, acteren in de haarvaten van de samenleving, andere manieren van communiceren. Sommige respondenten spreken expliciet hun waardering voor de opstelling van de GGD uit en spreken zelfs van een transformatie.
- De ambitie 2 ‘Adviseur gezonde leefomgeving’ begint vorm te krijgen. De GGD zit aan tafel als adviseur bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. Het spel van ‘geven en nemen’ bij dergelijke overleggen kan beter volgens een respondent.
- Ambitie 3: ‘regionale partner bij acute gezondheidsproblemen’ is de klassieke rol van de GGD als crisisorganisatie. Met Covid hebben de GGD’en zich goed op de kaart gezet. Nu komt het er op aan deze positie te behouden – wat in het licht van het huidige politieke klimaat niet makkelijk is. Er is veel lof voor de rol van de GGD als crisisorganisatie en de rol van Annette de Boer tijdens de crisis bij bestuurders. Belangrijk is ook vast te houden dat een goede crisisorganisatie gedragen wordt door persoonlijke contacten. Je moet elkaar kennen en elkaars taal spreken om snel te acteren.
- Ambitie 4: ‘veilig vangnet waar dat nog ontbreekt’ is de minst zichtbare ambitie. Sommige respondenten stellen dat in de gemeenten ‘vangnetten’ vooral door andere partijen zijn opgezet. Andere respondenten zien een meer vroegsignalerende functie, maar zien niet hoe de GGD daar op acteert. Toch acteert de GGD op taken die niet wettelijk zijn voorgeschreven omdat die problemen van publieke gezondheid betreffen. Dit zou de GGD meer moeten ‘uitventen’.
- Ambitie 5 ‘Deskundige, proactieve organisatie’: de deskundigheid van de GGD staat als een paal boven water. Enkele respondenten waarschuwden dat grote deskundigheid soms tot perfectionisme kan leiden. Over het

'proactieve' verschillen de meningen. Sommigen vinden dat de GGD proactiever en zelfbewuster bij gemeenten kan aankloppen met zijn boodschap en zijn diensten. Anderen zijn bijvoorbeeld heel tevreden dat de monitors up-to-date zijn en vinden de Kernboodschappen aan gemeenten een vorm van proactief handelen.

- De balans tussen uniforme regionale dienstverlening en lokale specifieke activiteiten speelt bij verschillende interviews. Enerzijds kan de GGD zich door een duidelijk regionaal aanbod neerzetten als een deskundig sterke organisatie. Bovendien kan geprofiteerd worden van schaalvoordelen. Daarvoor zou de GGD wat meer 'lef' moeten tonen. Anderzijds speelt een rol dat gemeenten het op prijs stellen als hun specifieke wensen gehonoreerd worden en rekening wordt gehouden met de lokale verschillen. Het verdient aanbeveling de balans tussen regionaal en lokaal voortdurend in de gaten te houden en bespreekbaar te maken.
- Publieke gezondheid is een begrip dat voortdurend ingevuld moet blijven worden. Wat dat betreft zou de directeur van de GGD een constant terugkerend 'narratief' moeten ontwikkelen. Opvallend is dat het begrip 'public health' in Engeland een veel ruimere betekenis heeft. Sommige respondenten zien dat de deskundigheid van de GGD sterk thema- en onderwerp gericht is en missen een overkoepelende visie op Algemene Gezondheidszorg. Ook in dit verband wordt gesproken van een transformatie van publieke gezondheidszorg.